

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Наукова бібліотека ім. М. Максимовича

Інформаційно-бібліографічний відділ

Вища освіта і наука

науково-аналітичний огляд

№ 3 (березень) 2021 р.

Вища освіта і наука : науково-аналітичний огляд / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Наук. б-ка ім. М. Максимовича, Інформ.-бібліогр. від. ; [упоряд. А. В. Козонущенко ; за заг. ред. І. І. Тіщенко ; наук. ред. д-р наук з соціальних комунікацій О. О. Сербін]. – Київ : [б. в.], 2021. – № 3 (березень). – 42 с.

Науково-аналітичний огляд представляє публікації з історії та сьогодення й перспектив розвитку сучасної вищої освіти та науки, як в Україні, так і за її межами.

Цей покажчик репрезентує матеріали з поточних надходжень до фондів Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича: навчальну та монографічну літературу, періодичні видання й матеріали конференцій.

Розраховано на освітян, науковців, викладачів, студентів й фахівців з бібліотечно-інформаційної галузі.

Зміст

Нормативно-правова база вищої освіти та науки в Україні.....	5
<i>Постанови, розпорядження Кабінету Міністрів України</i>	5
<i>Накази, листи, повідомлення Міністерства освіти і науки України</i>	5
<i>Проекти для громадського обговорення, оголошення, опитування</i>	8
Історія вищої освіти і науки	8
Філософія освіти	10
Гуманізація освіти та виховання.....	10
Вища освіта і наука за кордоном	10
Вища освіта і наука в Україні	11
<i>Академічна доброчесність, права інтелектуальної власності</i>	16
<i>Вступ до ЗВО, зовнішнє незалежне оцінювання</i>	17
Заклади вищої освіти, академічні та наукові установи	18
<i>Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна"</i>	20
<i>Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського</i>	20
<i>Державний університет "Житомирська політехніка"</i>	21
<i>Київський національний торговельно-економічний університет</i>	21
<i>Київський національний університет імені Тараса Шевченка</i>	21
<i>Луганський національний університет імені Тараса Шевченка</i>	22
<i>Львівський національний університет імені Івана Франка</i>	22
<i>Науково-дослідний інститут епідеміології та гігієни ЛНМУ ім. Данила Галицького</i>	23
<i>Національна академія наук України</i>	23
<i>Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"</i>	24
<i>Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"</i>	24
<i>Національний університет "Острозька академія"</i>	24
<i>Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"</i>	25
<i>Ніжинський педагогічний університет ім. М. Гоголя</i>	25
<i>Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника</i>	25
<i>Сумський державний університет</i>	26
<i>Сумський національний аграрний університет</i>	26
<i>Університет менеджменту освіти</i>	26
<i>Харківський гуманітарний університет "Народна українська академія"</i>	27
<i>Харківський державний університет</i>	27
<i>Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна</i>	27
<i>Харківський національний університет міського господарства</i>	27

<i>Херсонський державний університет</i>	28
<i>Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка</i>	28
<i>Чорноморський національний університет імені Петра Могили</i>	28
Форми, технічні засоби навчання	28
Учасники навчально-виховного процесу	30
<i>Викладачі</i>	30
<i>Студенти</i>	30
Вища освіта: окремі предмети, галузі	31
<i>Аграрні науки</i>	31
<i>Вища педагогічна освіта</i>	31
<i>Гуманітарні науки</i>	32
<i>Філологія</i>	32
<i>Журналістика</i>	33
<i>Культура, мистецтво</i>	34
<i>Математика</i>	34
<i>Охорона здоров'я</i>	35
<i>Право</i>	35
<i>Природничі науки</i>	36
<i>Управління та адміністрування</i>	36
Управління в системі вищої освіти та ЗВО	36
Фінансово-економічні відносини у сфері вищої освіти, науки, оплата праці, стипендії	37
Список книжкових видань, матеріали з яких розміщено в огляді (монографії, підручники, навчальні посібники, матеріали конференцій тощо)	39
Список видань, матеріали з яких розміщено в огляді	40

Нормативно-правова база вищої освіти та науки в Україні

Укази та розпорядження Президента України

1. **Про стипендії, премії та гранти Президента України у сфері освіти :** указ Президента України від 28 січня 2021 р. № 27 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2021**. – № 2. – С. 23

Постанови, розпорядження Кабінету Міністрів України

2. **Про внесення змін до Положення про Міністерство освіти і науки України :** постанова Кабінету міністрів України від 24 лютого 2021 р. № 143 // Урядовий кур'єр. – Київ, **2021**. – 27 лют. (№ 40). – С. 13.

3. **Про заснування стипендії Кабінету Міністрів України за видатні заслуги у сфері вищої освіти :** постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2020 р. № 1331 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2021**. – № 2. – С. 29–31.

4. **Про затвердження Положення про організацію освітнього процесу у закладах охорони здоров'я за участю науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, що здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти у сфері охорони здоров'я :** постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2020 р. № 1337 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2021**. – № 2. – С. 24–27.

5. **Про передачу цілісних майнових комплексів державних закладів освіти до сфери управління Міністерства освіти і науки :** розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2020 р. № 1667-р // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2021**. – № 2. – С. 28.

Накази, листи, повідомлення Міністерства освіти і науки України

6. **Про внесення** змін до порядку формування Переліку наукових фахових видань, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 січня 2018 року № 32 : наказ Міністерства освіти і науки України від 18 листопада 2020 р. № 1437 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2021**. – Лют. (№ 1). – С. 3.

7. **Про діяльність** спеціалізованих вчених рад : Міністерство освіти і науки України // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2021**. – Лют. (№ 1). – С. 2.

"01 липня 2021 року втрачає чинність Порядок присудження наукових ступенів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567".

8. **Про затвердження** рішень Атестаційної колегії Міністерства від 26 листопада 2020 року та внесення змін до наказів Міністерства освіти і науки України від 02 липня 2020 року № 886, від 24 вересня 2020 року № 1188 : наказ Міністерства освіти і науки України від 26 листопада 2020 р. № 1471 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2021**. – Лют. (№ 1). – С. 6–9.

9. **Про затвердження** Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2021 році : наказ Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2020 р. № 1274 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2021**. – № 1. – С. 3.

10. **Про призначення** на посаду керівника факультету (навчально-наукового інституту) територіально відокремленого структурного підрозділу та коледжу : лист Міністерства освіти і науки від 19 січня 2021 р. № 1/9-17 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2021**. – № 2. – С. 32–35.

11. **Про утворення** спеціалізованих вчених рад для присудження ступеня доктора філософії, внесення змін до складів Спеціалізованих вчених рад, утворених наказами Міністерства освіти і науки України від 21 жовтня 2020 року № 1287 (зі змінами), від 4 грудня 2020 року № 1502 : наказ Міністерства освіти і науки України від 24 грудня 2020 р. № 1555 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2021**. – Лют. (№ 1). – С. 48–49.

12. **Рішення** вчених рад закладів вищої освіти про присвоєння вченого звання доцента (за списком): наказ Міністерства освіти і науки України від 26 листопада 2020 р. № 1471 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2021**. – Лют. (№ 1). – С. 10–31.

13. **Рішення** вчених рад закладів вищої освіти про присвоєння вченого звання професора (за списком): наказ Міністерства освіти і науки України від 26 листопада 2020 р. № 1471 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2021**. – Лют. (№ 1). – С. 32–41.

14. **Склад** спеціалізованих вчених рад, профіль яких змінено: наказ Міністерства освіти і науки України від 26 листопада 2020 р. № 1471 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2021**. – Лют. (№ 1). – С. 45–47.

15. **Склад** спеціалізованих вчених рад, утворених для проведення разового захисту дисертацій: наказ Міністерства освіти і науки України від 26 листопада 2020 р. № 1471 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2021**. – Лют. (№ 1). – С. 42–44.

16. **Спеціалізовані** вчені ради з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії з галузей знань та за спеціальностями: додаток до наказу Міністерства освіти і науки України від 24 грудня 2020 р. № 1555 // Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ, **2021**. – Лют. (№ 1). – С. 50–96.

17. **Умови** прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2021 році: наказ Міністерства освіти і науки від 15 жовтня 2020 р. № 1274 // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 9 (194). – С. 70–126.

18. **Умови** прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2021 році: наказ Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2020 р. № 1274 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2021**. – № 1. – С. 4–95.

19. **Щодо** державної атестації наукових установ: лист Міністерства освіти і науки від 9 лютого 2021 р. № 7/122-21 // Інформаційний збірник для освітян. – Київ, **2021**. – № 2. – С. 93–95.

Проекти для громадського обговорення, оголошення, опитування

20. **Концепція** реалізації державної політики щодо створення мережі екзаменаційних центрів на період до 2020 року // Вища школа. – Київ, 2020. – № 10 (195). – С. 93–102.

МОН України пропонує до громадського обговорення проєкт розпорядження Кабінету Міністрів України "Про схвалення Концепції реалізації державної політики щодо створення мережі екзаменаційних центрів на період до 2030 року та плану заходів з її запровадження". Оприлюднено на сайті МОН op.gov.ua 29.09.2020 р.

21. **Особливості** ліцензування // Освіта України. – Київ, 2021. – 1 берез. (№ 8). – С. 4.

Міністерство освіти і науки України пропонує для громадського обговорення проєкт постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження особливостей ліцензування освітньої діяльності у сфері вищої освіти за освітніми програмами, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання", розроблений на виконання частини 1 статті 24 Закону України "Про вищу освіту".

22. **Про термінологію** // Освіта України. – Київ, 2021. – 15 берез. (№ 10). – С. 2.

МОН України ініціює громадське обговорення проєкту урядової постанови "Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 р. № 438 і від 12 липня 2004 р. № 882". Його розробили для приведення Положення про науковий ліцей та науковий ліцей-інтернат і Порядку призначення і виплати стипендій у відповідність до Закону України "Про повну загальну середню освіту".

Історія вищої освіти і науки

23. **Джус О.** Становлення наукової думки та професійної підготовки молоді другої хвилі української еміграції: історіографія питання / О. Джус // Вища школа. – Київ, 2020. – № 9 (194). – С. 14–24.

24. **Дячук І. Д.** До історії створення та розвитку національного музею космонавтики ім. С. П. Корольова / І. Д. Дячук // Наука та наукознавство. – Київ, 2020. – № 4 (110). – С. 130–148.

25. **Кресін О.** Питання про виокремлення галузевих порівняльно-правових дисциплін у європейській науці другої половини XVIII – першої третини XIX ст. / О. Кресін // Ефективність норм права : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 17 листоп. 2016 р.) : до 140-річчя проф. Василя Синайського (1876–1949) : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, Рада молодих вчених ; [за заг. ред.: Н. М. Пархоменко, М. М. Шумила, І. О. Ізарової]. – Київ, 2016. – С. 267–270.

26. **Луговський О. Г.** Оборонна тематика в роботі інститутів АН УРСР в 1975 р. / О. Г. Луговський // Наука та наукознавство. – Київ, 2020. – № 4 (110). – С. 149–155.

"В цьому номері закінчуємо публікацію розсекреченого документа № 2 "Перечень заданий на проведение научных исследований по оборонной тематике, установленных научным учреждениям и высшим учебным заведениям республики на 1975 год", почату в двох попередніх номерах журналу "Наука та наукознавство", та подаємо документ № 3 – звіт Академії наук УРСР про виконання плану науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт з оборонної тематики за I квартал 1975 р."

27. **Пашков В.** Сфера вищої освіти як інструмент "м'якої сили" у зовнішній політиці держави / В. Пашков // Зовнішні справи. – Київ, 2020. – № 7/8. – С. 48–54.

Розглянуто потенційні можливості використання сфери вищої освіти, навчання іноземних студентів для забезпечення зовнішньополітичних інтересів. Виявлено, що останні 20–30 років провідні країни світу активно використовують виші як агентів публічної дипломатії, отримуючи не лише фінансові вигоди від навчання іноземців, а й політичні ефекти. На прикладі США, Франції, Австралії, Японії проаналізовано

роль вишів у поліпшенні міжнародного іміджу країни та двосторонніх відносин, поширенні геополітичного впливу. У цьому контексті проаналізовано сучасний стан, проблеми та перспективи використання навчання іноземців у вітчизняних ЗВО для просування політичних і економічних інтересів України на міжнародній арені.

Філософія освіти

28. **Біденко Є.** Освіта як механізм формування ціннісної палітри особистості / Є. Біденко // Вища освіта України. – Київ, **2020**. – № 4 (79). – С. 30–38.

29. **Пилипенко С.** Політичний популізм у новітній історії України: суперечливість осмислення / С. Пилипенко // Вища освіта України. – Київ, **2020**. – № 4 (79). – С. 21–29.

Гуманізація освіти та виховання

30. **Магера С.** Національна ідея як стрижнева основа української культури / С. Магера // Вища освіта України. – Київ, **2020**. – № 4 (79). – С. 67–72.

31. **Пирогова Т.** Поняття культури в системі філософсько-педагогічного дискурсу / Т. Пирогова // Вища освіта України. – Київ, **2020**. – № 4 (79). – С. 73–79.

Вища освіта і наука за кордоном

32. **Золотарьова О.** Розвиток та інтернаціоналізація освіти в Німеччині / О. Золотарьова, А. Зінченко, А. Гаврилюк // Актуальні проблеми сучасного управління в соціально-економічних, гуманітарних та технічних системах : зб. наук. пр. за матеріалами XVI Міжнар. наук.-практ. конф., 19 листоп. 2020 р. / ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіон. Акад. упр. персоналом [та ін.]. – Одеса, **2020**. – С. 102–109.

Досліджено сучасні тенденції підвищення якості вищої освіти в Німеччині та її інтернаціоналізації.

33. **Олефіренко Н. В.** Світовий досвід запровадження STEM-технологій в освіту / Н. В. Олефіренко, В. М. Андрієвська, В. В. Носова // Фізико-математична освіта. – Суми, 2020. – Вип. 3 (25), ч. 1. – С. 62–67.

34. **Прохоренко Л.** Облаштування освітнього простору для осіб з особливими освітніми потребами / Л. Прохоренко // Педагогічна газета України. – Київ, 2021. – Січ.–лют. (№ 1). – С. 3.

20–21 січня на базі Університету імені Марії Гжегожевської у Варшаві (Польща) в онлайн-форматі відбулася Міжнародна конференція "Education and the challenges of the multicultural world".

Вища освіта і наука в Україні

35. **Андрощук Г. О.** Інститут секретних винаходів як фактор забезпечення національної безпеки / Г. О. Андрощук // Наука та наукознавство. – Київ, 2020. – № 4 (110). – С. 24–43.

36. **Андрущенко В.** Освіта в стратегії розбудови організованого суспільства / В. Андрущенко // Вища освіта України. – Київ, 2020. – № 4 (79). – С. 5–12.

Аналізуються проблеми модернізації освіти в трансформаційному суспільстві, в якому перебуває Україна. Освіта розглядається автором у тісній взаємодії з економікою і політикою, наукою, культурою і практикою.

37. **В умовах** адаптивного карантину // Освіта України. – Київ, 2021. – 1 берез. (№ 8). – С. 4.

38. **Депутати** унормовують процес присудження наукових ступенів // Світ. – Київ, 2021. – Лют. (№ 7/8). – С. 1.

39. **Європейські** цінності міжкультурної комунікації в університетській спільноті / М. Нестерова, О. Яценко, М. Деліні, Г. Валенса // Вища освіта України. – Київ, 2020. – № 4 (79). – С. 47–52.

40. **Живага О. В.** Сучасні соціальні медіа як інструмент популяризації науки в умовах інформаційного суспільства / О. В. Живага, О. В. Вовченко, Н. С. Петренко // Наука та наукознавство. – Київ, **2020**. – № 4 (110). – С. 88–109.

41. **Захарченко А. П.** Дослідження українського медіапростору в джерелах, що індексуються світовими наукометричними базами : огляд / А. П. Захарченко // Актуальні питання масової комунікації. – Київ, **2018**. – Вип. 24. – С. 41–53

42. **Зробити** освіту ефективнішою // Освіта України. – Київ, **2021**. – 22 берез. (№ 11). – С. 5.

"Кабмін ухвалив розпорядження щодо залучення коштів позики від Міжнародного банку реконструкції та розвитку для реалізації проекту "Удосконалення вищої освіти в Україні заради результатів" у розмірі 200 мільйонів доларів США".

43. **Іманова С.** Інтеграція змісту базової середньої освіти: вітчизняний, зарубіжний досвід та перспективи / С. Іманова, А. Цина // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 9 (194). – С. 58–69.

44. **Інформаційний** день "Роль досліджень та інновацій у Європейському зеленому курсі. Можливості для українських дослідників" : підсумки МОН // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 10 (195). – С. 3–5.

45. **Карлаш Т.** Головні вектори науки після пандемії / Т. Карлаш // Світ. – Київ, **2021**. – Лют. (№ 7/8). – С. 3.

46. **Ключові** завдання, цілі, пріоритети // Світ. – Київ, **2021**. – Лют. (№ 7/8). – С. 2.

Плани МОН у сфері вищої освіти, науки та інновацій.

47. **Корсак К.** Парадигмальна революція в науці та вищій освіті в контексті світових університетських рейтингів / К. Корсак, Ю. Корсак, А. Похресник // Вища освіта України. – Київ, **2020**. – № 4 (79). – С. 39–46.

48. **Мовне** питання і визнання дипломів // Освіта України. – Київ, **2021**. – 1 берез. (№ 8). – С. 4.

У Києві відбулося установче засідання українсько-угорської міжвідомчої робочої групи з питань освіти.

49. **Необхідність** подальшої модернізації // Педагогічна газета України. – Київ, **2021**. – Січ.–лют. (№ 1). – С. 2.

12 січня президент Василь Кремень взяв участь в онлайн-засіданні Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, на якому розглядали результати діяльності робочих груп Національної ради України з питань розвитку науки і технологій та Міністерства освіти і науки України.

50. **Партнерський** форум "Освіта України 2021: стратегічні цілі та пріоритетні напрями" // Педагогічна газета України. – Київ, **2021**. – Січ.–лют. (№ 1). – С. 2.

51. **Перелік** статей та інших матеріалів, опублікованих у журналі "Вища школа" у 2020 р. // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 11/12 (196). – С. 122–126.

52. **Перспективи** автономії // Освіта України. – Київ, **2021**. – 22 берез. (№ 11). – С. 5.

"Голова Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій Сергій Бабак розповів про важливі зміни для роботи вишів, над якими працюють у цьому році. <...> планується створити модель автономного закладу вищої освіти, котрий матиме повне право розпоряджатися коштами, самостійно визначати систему оплати праці своїх викладачів, залучати пожертви й інвестиції, при цьому бути неприбутковою організацією та мати всі податкові пільги".

53. **Петровський А.** Пріоритетні напрями потребують оновлення / А. Петровський // Світ. – Київ, **2021**. – Берез. (№ 9/10). – С. 2.

Відбулося перше засідання міжвідомчої робочої групи, яку утворено МОН для розроблення нової системи пріоритетних напрямів розвитку наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності.

54. **Пріоритетні** напрями // Освіта України. – Київ, **2021**. – 8 берез. (№ 9). – С. 2.

Для розроблення нової системи пріоритетних напрямів розвитку наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності наказом МОН № 196 від 15 лютого 2021 року було створено міжвідомчу робочу групу.

55. **Програма** спільної діяльності МОН та НАПН на 2021–2023 роки // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 11/12 (196). – С. 3.

56. **Пьохов В.** Оновлення стандартів вищої освіти в Україні: важливий елемент ефективного розвитку держави / В. Пьохов, В. Шевчук // Актуальні проблеми сучасного управління в соціально-економічних, гуманітарних та технічних системах : зб. наук. пр. за матеріалами XVI Міжнар. наук.-практ. конф., 19 листоп. 2020 р. / ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіон. Акад. упр. персоналом" [та ін.]. – Одеса : Лерадрук, **2020**. – С. 94–101.

57. **Рекомендації** для розвитку інноваційної діяльності країни – результат дослідження Innovation Policy Outlook 2020 // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 11/12 (196). – С. 4–5.

58. **Сомова О. П.** Еволюція економічного контексту положень окремих законів України у сфері науки та науково-технічної діяльності / О. П. Сомова // Наука та наукознавство. – Київ, **2020**. – № 4 (110). – С. 63–75.

59. **Стріха М.** Український науково-технологічний центр як інструмент підтримки безпеки та розвитку української науки / М. Стріха, Д. Чеберкус // Зовнішні справи. – Київ, **2020**. – № 7/8. – С. 45–47.

60. **Сухотеріна Л.** Наукові зв'язки Україна – Велика Британія: з історії співпраці вихідців з України з вченими Великобританії в першій половині ХХ століття / Л. Сухотеріна // Дослідження з історії техніки. – Київ, **2019**. – Вип. 25. – С. 46–56.

61. **Ткач Д.** Масмедіа Угорщини про проблеми в українсько-угорських відносинах, пов'язані із законом про освіту / Д. Ткач // Зовнішні справи. – Київ, **2020**. – № 7/8. – С. 11–16.

Верховна Рада України 5 вересня 2017 року проголосувала за Закон України "Про освіту". Стаття 7 цього документа говорить про те, що особам, які належать до національних меншин України, гарантується право на навчання в комунальних закладах освіти для здобуття дошкільної та початкової освіти, поряд із державною мовою, мовою відповідної національної меншини. Саме це положення закону викликало шалену критику з боку офіційного Будапешта. Угорські урядовці

та політики оцінили ці нововведення української влади як спробу асиміляції угорської національної меншини, позбавлення прав вільно володіти рідною мовою.

62. **Фіялка С. Б.** Хижацькі журнали як загроза для науки, наукової комунікації та авторської репутації / С. Б. Фіялка // Актуальні питання масової комунікації. – Київ, **2018**. – Вип. 24. – С. 33–40.

63. **Харіна О.** Програма EUREKA за "безперервний захист щастя Людини" / О. Харіна, П. Смертенко, В. Солнцев // Світ. – Київ, **2021**. – Берез. (№ 9/10). – С. 2.

64. **Хто** хоче працювати в ГЕР? // Освіта України. – Київ, **2021**. – 8 берез. (№ 9). – С. 4.

Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти з 25 лютого оголосило конкурс до Галузевих експертних рад.

65. **Шкарлет С. М.** Трансформація уявлень про стале господарювання: можливості науково-технологічного розвитку / С. М. Шкарлет, В. В. Микитенко // Наука та наукознавство. – Київ, **2020**. – № 4 (110). – С. 6–23.

66. **Шулікін Д.** Доктор філософії: виклики і перспективи / Д. Шулікін // Освіта України. – Київ, **2021**. – 15 берез. (№ 10). – С. 1, 4, 61.

Як виміряти якість підготовки в аспірантурі, яким буде формат спецрад, який взаємозв'язок між атестацією ЗВО і наукових установ та акредитацією освітньо-наукових програм? Про це йшлося під час вебінару "Доктори філософії як освітньо-науковий рівень: сучасний стан, виклики, перспективи", котрий організувало Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.

67. **Шулікін Д.** Рік нової акредитації: здобутки і робота над помилками / Д. Шулікін // Освіта України. – Київ, **2021**. – 22 берез. (№ 11). – С. 1, 6–7.

Про те, з якими викликами стикнулися виші, говорили на слуханнях "Рік акредитації освітніх програм за новою процедурою: підсумки, проблеми, перспективи" в парламентському Комітеті з питань освіти, науки та інновацій.

68. **Юхименко П.** Інтелектуальна безпека держави в системі конкурентоспроможності національної економіки / П. Юхименко // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 10 (195). – С. 7–22.

69. **Юшко А.** Норми, що регулюють працевлаштування випускників ВНЗ: проблеми застосування / А. Юшко // Ефективність норм права : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 17 листоп. 2016 р.) : до 140-річчя проф. Василя Синайського (1876–1949) : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, Рада молодих вчених ; [за заг. ред.: Н. М. Пархоменко, М. М. Шумила, І. О. Ізарової]. – Київ, **2016**. – С. 520–525.

70. **Shevchenko G. Y.** Identification and mechanisms for bridging the divide in different types of scientific communications / G. Y. Shevchenko, V. S. Bilozubenko, O. A. Marchenko // Наука та наукознавство. – Київ, **2020**. – № 4 (110). – С. 44–62.

Ідентифікація і механізми подолання розривів у різних типах наукових комунікацій. Зроблено висновки щодо необхідності формування єдиного комунікаційного простору для НК з використанням нових форм взаємодії, які породжуються віртуальними комунікаціями. Для наочності запропоновано модель спеціалізованого веб-сервісу, покликаного полегшити процес НК, показано її елементи (зокрема бази даних і базу знань) та організацію інформації для різних користувачів. На думку авторів, такі сервіси стануть сходинкою доноосфери.

Академічна доброчесність, права інтелектуальної власності

71. **Комарницька І.** Права інтелектуальної власності у науково-педагогічній діяльності та їх захист / І. Комарницька // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки. – Львів, **2019**. – Вип. 22. – С. 174–179.

72. **Марушко Р. В.** Стандарти доброчесності та незалежності в акредитованій безперервній освіті / Р. В. Марушко // Сучасна педіатрія. Україна. – Київ, **2020**. – № 7 (111). – С. 7–13.

73. **Романинець М. Р.** Академічна мобільність українського студентства в умовах глобалізованого простору: філософсько-правові аспекти / М. Р. Романинець // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки. – Львів, **2019**. – Вип. 21. – С. 77–83.

74. **Соловійов В. П.** Інституціональні умови привласнення інтелектуальних благ / В. П. Соловійов, А. К. Лі // Наука та наукознавство. – Київ, **2020**. – № 4 (110). – С. 76–87.

75. **Трофімова Л.** Проблеми академічної культури: пошук bona fides та equitas / Л. Трофімова // Ефективність норм права : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 17 листоп. 2016 р.) : до 140-річчя проф. Василя Синайського (1876–1949) : зб. наук. пр. / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, Рада молодих вчених ; [за заг. ред.: Н. М. Пархоменко, М. М. Шумила, І. О. Ізарової]. – Київ, **2016**. – С. 458–461.

Вступ до ЗВО, зовнішнє незалежне оцінювання

76. **Галата С.** Квиток у краще майбутнє / С. Галата // Освіта України. – Київ, **2021**. – 1 берез. (№ 8). – С. 1, 8–9.

Завдяки спрощеному порядку вступу 2020 року до закладів освіти студентами стали більше двох тисяч абітурієнтів із тимчасово окупованих територіях.

77. **Затверджено** умови прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2021 році // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 9 (194). – С. 5–6.

78. **Крикуненко И.** Свої среди чужих / И. Крикуненко // Новое время страны. – Київ, **2020**. – № 46 (318). – С. 54–58.

Топ-10 популярних університетів серед студентів-іноземців.

79. **Магістерське ЗНО** // Освіта України. – Київ, **2021**. – 22 берез. (№ 11). – С. 5.

"Міністерство освіти і науки пропонує для громадського обговорення проект наказу "Про затвердження змін до наказу МОН від 05 квітня 2019 року № 441". Документ розробили для приведення Порядку організації та проведення вступних випробувань, що проводяться з використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання для вступу на другий (магістерський) рівень вищої освіти та Вимог до використання приміщень закладів освіти для проведення вступних випробувань з використанням організаційно-

технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання у відповідність до чинного законодавства".

80. **Мирний М.** Боротьба за дітей у окупації / М. Мирний // День (п'ятниця). – Київ, **2021**. – 26–27 лют. (№ 34/35). – С. 14–15.

Як полегшити абітурієнтам із ОРДЛО та Криму вступ до українських вишів.

81. **Реєстрацію** завершено // Освіта України. – Київ, **2021**. – 15 берез. (№ 10). – С. 1, 2

82. **Реєстрація** та основна сесія ЗНО // Світ. – Київ, **2021**. – Берез. (№ 9/10). – С. 1.

83. **Якщо** відмовилися від ID-картки // Освіта України. – Київ, **2021**. – 22 берез. (№ 11). – С. 2.

"Міністерство освіти і науки України направило лист-роз'яснення (№ 1/9-131 від 11 березня) керівникам закладів вищої та фахової передвищої освіти з інформацією щодо вступу до закладів освіти у 202 році осіб, які є громадянами України".

Заклади вищої освіти, академічні та наукові установи

84. **XX Міжнародний** конкурс з української мови імені Петра Яцика: нагородження переможців // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 9 (194). – С. 3–4.

85. **До питання** платежів // Освіта України. – Київ, **2021**. – 8 берез. (№ 9). – С. 4.

За сприяння Міністерства освіти і науки спільно з Європейським інвестиційним банком триває реалізація проекту щодо забезпечення енергозберезувальних і комфортних умов навчання в університетах "Вища освіта України".

86. **Енергоощадні** та комфортні умови навчання в університетах - спільний проєкт МОН та ЄІБ і НЕФКО // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 9 (194). – С. 4–5

87. **Козленко А.** Прикладні засади формування місії дослідницького університету в Україні / А. Козленко, В. Білінська // Формування ринкової економіки в Україні. – Львів, **2020**. – Вип. 43. – С. 94–107.

Авторами проведено аналіз офіційних веб-сторінок дослідницьких університетів України, проаналізовано Стратегії їх розвитку.

88. **Кучеренко Н.** Проблема формування місії університету в правовому дискурсі освітньої парадигми / Н. Кучеренко // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки. – Львів, **2019**. – Вип. 22. – С. 81–88.

89. **Кучеренко Н. В.** Домінанти розвитку університетської освіти у глобалізаційному суспільстві / Н. В. Кучеренко // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки. – Львів, **2019**. – Вип. 21. – С. 55–62.)

90. **Павко А.** Класичні ідеали та сучасні реалії. Пошук оптимальної моделі університету / А. Павко // Світ. – Київ, **2021**. – Берез. (№ 9/10). – С. 3.

91. **Реорганізація** вишів // Освіта України. – Київ, **2021**. – 1 берез. (№ 8). – С. 2.

Уряд ухвалив рішення про реорганізацію закладів освіти.

92. **Реорганізацію** ЗВО оскаржують // Освіта України. – Київ, **2021**. – 22 берез. (№ 11). – С. 5.

"Окружний адміністративний суд міста Києва зареєстрував позов до Кабінету Міністрів України й Міністерства освіти і науки щодо оскарження реорганізації Національної академії державного управління при Президентові України. <...> Серед вимог позову – визнати протиправним і скасувати розпорядження уряду від 24 лютого 2021 року, яким МОН було доручено здійснити заходи, пов'язані з реорганізацією національної академії шляхом приєднання її до Київського національного університету імені Тараса Шевченка. А її регіональних інститутів – до Національного технічного університету "Дніпровська політехніка", Державного університету "Одеська політехніка", Харківського національного університету імені Василя Каразіна та Національного університету "Львівська політехніка".

93. **Романинець М.** Інноваційна модель закладу вищої освіти у контексті аналізу національного законодавства / М. Романинець // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки. – Львів, **2019**. – Вип. 22. – С. 103–110.

94. **Український рахунок** // Освіта України. – Київ, 2021. – 8 берез. (№ 9). –

С. 4.

Рейтинги найкращих українських вишів за спеціальностями: КНУ імені Тараса Шевченка, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Національний університет "Львівська політехніка", Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського".

Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна"

95. **Опришко В.** Університет "Україна" – острів надії / В. Опришко // **Голос України.** – Київ, 2021. – 13 берез. (№ 47). – С. 12.

"За 22 роки своєї діяльності університетом «Україна» було підготовлено і випущено 170 тисяч студентів різних спеціальностей та освітніх рівнів, зокрема, понад 10 тисяч осіб з особливими освітніми потребами".

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

96. **Шевченко Л.** Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців / Л. Шевченко // **Педагогічна газета України.** – Київ, 2021. – Січ.–лют. (№ 1). – С. 3.

У Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського відбулася XV Міжнародна науково-практична конференція "Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми".

Державний вищий навчальний заклад "Університет менеджменту освіти" НАПН України

97. **Остряньська О.** Фасилітативний супровід професійного розвитку науково-педагогічних / О. Остряньська, Н. Зернова // Наука і освіта. Психологія. Педагогіка. – Одеса, **2020**. – № 4 (185). – С. 24–40.

Здійснено аналіз досвіду організації Міжнародних освітніх виставок на теренах України у 2016–2020 рр. Презентовано узагальнений і систематизований досвід фасилітативного супроводу професійного розвитку науково-педагогічних працівників фахівцями відділу наукової роботи Державного закладу вищої освіти "Університет менеджменту освіти" НАПН України.

Державний університет "Житомирська політехніка"

98. **Лук'яненко О.** Альма-матер пам'ятає своїх Героїв / О. Лук'яненко // Голос України. – Київ, **2021**. – 3 берез. (№ 40). – С. 7.

У Державному університеті "Житомирська політехніка" урочисто відкрито дошку пам'яті "Наші герої". На най увічнили імена випускників вишу, які загинули на сході України, боронячи нашу державу від російської агресії.

Інститут фізіології ім. О. О. Богомольця Національної академії наук

99. **Войтенко Н.** Унікальний та ...вразливий / Н. Войтенко ; розмову вела Інна Лиховид // День (п'ятниця). – Київ, **2021**. – 12–13 берез. (№ 43/44). – С. 18–19.

Чим живе Інститут фізіології ім. О. О. Богомольця і чому його виселення – неможливе.

Київський національний торговельно-економічний університет

100. **Подарунок** до Міжнародного дня студентів: інноваційний коворкінг "Phygital Hub" у КНТЕУ // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 10 (195). – С. 5–6.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

101. **Лабораторія** робототехніки та мікроелектроніки "Smart REX" у КНУ імені Тараса Шевченка // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 11/12 (196). – С. 5–6.

102. **Переможна** сотня // Освіта України. – Київ, **2021**. – 22 берез. (№ 11). – С. 5.

"Київський національний університет імені Тараса Шевченка першим серед українських закладів вищої освіти подолав позначку "100" за індексом Гірша у бібліографічній і реферативній базі даних SCOPUS, що є одним із ключових показників якості наукових результатів. Про це повідомляє прес-служба вишу, посилаючись на проректора з наукової роботи КНУ Оксану Жилінську. За даними служби інформаційного моніторингу Наукової бібліотеки імені Михайла Максимовича, яка постійно відстежує наукометричні показники КНУ імені Тараса Шевченка й афілійованих університетських авторів у міжнародних наукометричних базах даних, станом на 15 березня 2021 року зафіксовано зростання H-index університету в SCOPUS до 101. Це означає, що 101 наукова праця авторів має щонайменше по 101 цитуванню у наукових публікаціях, які індексуються у SCOPUS".

Луганський національний університет імені Тараса Шевченка

103. **Сторіччя** університету // Освіта України. – Київ, **2021**. – 8 берез. (№ 9). – С. 3.

Львівський національний університет імені Івана Франка

104. **Бадяк В.** Вища освіта таки веде із заходу. 360 років Львівському університету: як таврували ректора Євгена Лазаренка, чому радянська влада урочистості проводила 7 жовтня та спогади політичного в'язня Івана Геля про подарунок опальному ювіляру / В. Бадяк // Україна молода. – Київ, **2021**. – 2 берез. (№ 20). – С. 12–13.

105. "Гідність академії і титул університету". Львівський національний університет імені Івана Франка відзначає своє 360-річчя! // Світ. – Київ, 2021. – Берез. (№ 9/10). – С. 1

106. **Кафедра** імені Івана Вакарчука // Освіта України. – Київ, 2021. – 8 берез. (№ 9). – С. 3.

Учена рада Львівського національного університету імені Івана Франка присвоїла кафедрі теоретичної фізики ім'я професора Івана Вакарчука.

107. **Лабораторія** штучного інтелекту // Освіта України. – Київ, 2021. – 22 берез. (№ 11). – С. 3.

У Львівському національному університеті імені Івана Франка відкрили освітньо-наукову лабораторію технологій штучного інтелекту.

Науково-дослідний інститут епідеміології та гігієни ЛНМУ ім. Данила Галицького

108. **Кузьмінов Б. П.** Творчий шлях Науково-дослідного інституту епідеміології та гігієни ЛНМУ ім. Данила Галицького: досвід, досягнення, перспективи / Б. П. Кузьмінов, Н. В. Сенюк, І. М. Лозинський // Довкілля та здоров'я. – Київ, 2020. – № 3 (96). – С. 73–79.

Національна академія наук України

109. **Войтюк О. С.** Популяризація науково-конструкторської діяльності академіка НАН України С. М. Конюхова через сучасні музейні експозиції України / О. С. Войтюк // Наука та наукознавство. – Київ, 2020. – № 4 (110). – С. 110–129.

110. **Головне** – здоров'я людей та безпека держави // Світ. – Київ, 2021. – Берез. (№ 9/10). – С. 3.

Під головуванням президента НАН України академіка Анатолія Загороднього у режимі відеоконференції відбулося чергове засідання Президії НАН України.

111. **Національна академія наук України має нового президента** // Наука та наукознавство. – Київ, 2020. – № 4 (110). – С. 3–5.

112. **Олексюк О.** Як запобігти обранню плацебо / О. Олексюк // Урядовий кур'єр. – Київ, 2021. – 10 берез. (№ 46). – С. 5.

"Вибори академіків. НАНУ має бути взірцем моралі, етики й відданості ідеалам кодексу честі в науці".

Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

113. **Конкурс з мехатроніки** // Освіта України. – Київ, 2021. – 15 берез. (№ 10). – С. 3.

Близько 120 учнів закладів професійно-технічної освіти і 180 школярів Дніпропетровщини пройдуть безкоштовне навчання і презентують власні проекти з мехатроніки під час участі у конкурсі Interpire Mechatronic Lab. Його організували на базі Національного технічного університету "Дніпровська політехніка". Цьогоріч вперше навчатимуться викладачі закладів ПТО.

114. **Співпраця в ІТ** // Освіта України. – Київ, 2021. – 22 берез. (№ 11). – С. 3.

Національний технічний університет "Дніпровська політехніка" і спілка IT Dnipro Community підписали меморандум про співпрацю.

Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

115. **Татарчук В.** Підготовка в Київському політехнічному інституті фахівців для авіаційної промисловості СРСР в перше десятиріччя Радянської влади (1921–1930 рр.) / В. Татарчук // Дослідження з історії техніки. – Київ, 2019. – Вип. 25. – С. 19–32.

Національний університет "Острозька академія"

116. **Острозька академія: історія та сучасність культурно-освітнього осередку: енцикл. видання** / [А. Атаманенко, Е. Балашов, Я. Бондарчук та ін. ; редкол.: І. Пасічник (голова редкол.), П. Кралюк, Д. Шевчук та ін.]; Нац. ун-т "Острозька акад.". – [Вид. 3-тє, допов. і перероб.]. – Острог : Острозька академія, **2019**. – 719, [1] с.

Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"

117. **Інноваційний кластер** // Освіта України. – Київ, **2021**. – 22 берез. (№ 11). – С. 3.

Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка" і Полтавська міська рада підписали договір про співпрацю та партнерство й Меморандум з реалізації програми створення та підтримки інноваційного кластеру в Полтаві.

Ніжинський педагогічний університет ім. М. Гоголя

118. **Музей рідкісної книги у Ніжинському університеті** // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 10 (195). – С. 6.

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

119. **Для педагогів гірських шкіл** // Освіта України. – Київ, **2021**. – 22 берез. (№ 11). – С. 3.

У Центрі інноваційних освітніх технологій Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника провели курси підвищення кваліфікації "Цифрові технології в дистанційній освіті" для педагогічних працівників закладів

*дошкільної та загальної середньої освіти. Курси відбулися в онлайн-форматі. Обговорили виклики дистанційного та змішаного навчання, використання *mart-технологій* в освітньому процесі, цифрових інструментів для створення інфографіки, методи дослідницького навчання з використанням віртуальних лабораторій.*

120. **Засідко Б.** Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника – лідер вищої освіти Івано-Франківщини / Б. Засідко // Вища школа. – Київ, 2020. – № 9 (194). – С. 7–13.

Сумський державний університет

121. **Для професійного розвитку** // Освіта України. – Київ, 2021. – 8 берез. (№ 9). – С. 3.

У Сумському державному університеті розпочала роботу глобальна віртуальна програма професійного розвитку для науковців, що реалізується в рамках співробітництва з Вашингтонським державним університетом.

Сумський національний аграрний університет

122. **Вертіль О.** Щоб росли слобожанські будови / О. Вертіль // Урядовий кур'єр. – Київ, 2021. – 3 берез. (№ 42). – С. 6.

У Сумському національному аграрному університеті напрацьовують різновекторну програму підготовки спеціалістів, до розроблення якої залучено представників влади, освіти і бізнесу.

Університет менеджменту освіти

123. **Просіна О.** Партнерство кафедри зі стейкхолдерами / О. Просіна // Педагогічна газета України. – Київ, 2021. – Січ.–лют. (№ 1). – С. 6.

Харківський гуманітарний університет "Народна українська академія"

124. Астахова К. Авторська модель безперервної освіти (на прикладі діяльності Харківського гуманітарного університету "Народна українська академія" / К. Астахова // Вища освіта України. – Київ, 2020. – № 4 (79). – С. 13–20.

Харківський державний університет

125. Дармостук В. В. Харківський державний університет – новий видавець даних у Global Biodiversity Information Facility / В. В. Дармостук // Чорноморський ботанічний журнал. – Херсон, 2020. – Т. 16, № 2. – С. 171–173.

ХДУ як видавець даних опублікував результати дигітизації наукового гербарію, що зберігається на кафедрі ботаніки. Цей набір даних містить близько 5 тисяч вирифікованих записів, що відповідають гербарним зразкам.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

126. Віль Бакіров подав у відставку [ректор Харківського університету імені Василя Каразіна] // Освіта України. – Київ, 2021. – 8 берез. (№ 9). – С. 3.

127. Системи управління якістю // Освіта України. – Київ, 2021. – 22 берез. (№ 11). – С. 3.

У Харківському національному університеті імені Василя Каразіна презентували результати аналітичного дослідження стану розвитку системи внутрішнього забезпечення якості освіти в українських університетах "Локальні системи управління якістю: поточна ситуація, перспективи розвитку, рекомендації".

Харківський національний університет міського господарства

128. **Енерго-інноваційний хаб** у Харківському національному університеті міського господарства // Вища школа. – Київ, 2020. – № 9 (194). – С. 6.

Херсонський державний університет

129. **Антипенко І.** "Медіаосвіта": для студентів та учнів / І. Антипенко // День (п'ятниця). – Київ, 2021. – 26–27 лют. (№ 34/35). – С. 28.

У Херсонському державному університеті створили клуб, де навчають критичному сприйняттю інформації.

Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка

130. **Оберуть** нового ректора // Освіта України. – Київ, 2021. – 22 берез. (№ 11). – С. 5.

"Міністерство освіти і науки оголошує конкурс на зайняття посади ректора Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка".

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

131. **Співпраця** з прокуратурою // Освіта України. – Київ, 2021. – 15 берез. (№ 10). – С. 3.

Форми, технічні засоби навчання

132. **Води й недоліки** у мультимедійних презентаціях: досвід побудови класифікації / Т. Деордіца, С. Білевич, М. Вороніна, Р. Гладушина // Вища школа. – Київ, 2020. – № 10 (195). – С. 23–39.

133. **Деордіца Т.** До проблеми розроблення ергономічних інтелект-карт / Т. Деордіца, М. Вороніна // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 9 (194). – С. 39–48.

134. **Козлакова Г.** Тренінгові технології навчання магістрантів як майбутніх менеджерів освітніх закладів / Г. Козлакова, О. Озерян // Вища освіта України. – Київ, **2020**. – № 4 (79). – С. 53–60.

135. **Круглий Д.** Використання методології DIKW до освітніх пропозицій в рамках впровадження інноваційного навчання / Д. Круглий // Наука і освіта. Психологія. Педагогіка. – Одеса, **2020**. – № 4 (185). – С. 48–53.

Розглядається структура цієї моделі, виявляються зв'язки між її компонентами, що мають першочергове значення для розробки ефективної навчальної пропозиції в рамках інноваційної освіти та збільшення самостійної роботи здобувача вищої освіти, де роль викладача змінюється, а першочерговим завданням стає підготовка до реального життя, формування необхідних компетенцій, виховання студента як фахівця та особистості.

136. **Організаційно-інформаційний дизайн технічних закладів вищої освіти** / С. Л. Волков, Л. В. Коломієць, О. І. Кисельова, А. М. Прокопенко // Збірник наукових праць Одеської державної академії технічного регулювання та якості. – Одеса, **2020**. – Вип. 1 (16). – С. 6–13.

137. **Польгун К. В.** Організаційні засади створення електронного освітнього середовища закладу вищої освіти на базі платформи MOODLE / К. В. Польгун // Фізико-математична освіта. – Суми, **2020**. – Вип. 3 (25), ч. 1. – С. 68–73.

138. **Пригодій М.** SMRT-комплекси для підготовки майбутніх фахівців / М. Пригодій // Педагогічна газета України. – Київ, **2021**. – Січ.–лют. (№ 1). – С. 6.

139. **Сачанюк-Кавецька Н. В.** Організація контролю навчальних досягнень студентів за допомогою автоматизованих систем тестування / Н. В. Сачанюк-Кавецька, О. П. Прозор, І. А. Клеопа // Фізико-математична освіта. – Суми, **2020**. – Вип. 3 (25), ч. 1. – С. 87–93.

140. **Соломаха К. В.** Проблеми та перспективи дистанційної освіти в Україні / К. В. Соломаха, С. І. Гаркавий // Довкілля та здоров'я. – Київ, **2020**. – № 3 (96). – С. 60–64.

141. **Чорнописька В. З.** Технології дистанційного навчання у закладах вищої освіти: аксіологічно-правові засади / В. З. Чорнописька, Н. В. Кучеренко // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки. – Львів, 2019. – Вип. 21. – С. 112–121.

Учасники навчально-виховного процесу

142. **Карамушка Л.** Фізичне та психологічне здоров'я персоналу освітніх організацій: емпіричне дослідження проблеми в період пандемії COVID-19 / Л. Карамушка, О. Креденцер, К. Терещенко // Організаційна психологія. Економічна психологія. – Київ, 2020. – № 2/3 (20). – С. 72–83.

Викладачі

143. **Коломієць Л.** Дистанційне навчання та якість освіти: парадигмальна криза людиноцентризму освітньої політики, або про роль особистості педагога / Л. Коломієць, А. Семенова // Вища школа. – Київ, 2020. – № 11/12 (196). – С. 7–29.

Студенти

144. **Акімова Л.** Суб'єктивне економічне благополуччя студентської молоді / Л. Акімова, С. Кіршо // Організаційна психологія. Економічна психологія. – Київ, 2020. – № 2/3 (20). – С. 7–16

145. **Груць Г. М.** Роль віри і знання в процесі формування особистості студентів / Г. М. Груць // Духовно-моральне виховання особистості: реалії та перспективи : матеріали Міжнар. конф., 19–20 квіт. 2018 р. / [Терноп. обл. комун. ін-т післядиплом. пед. освіти та ін.]. – Зарваниця, 2019. – С. 28–40. – (Науковий, методичний, інформаційний збірник ; 15).

146. **Дослідження** компонентів психологічного здоров'я студентської молоді в Україні / І. Власенко, О. Рева, В. Фурман, І. Канюка // Організаційна психологія. Економічна психологія. – Київ, **2020**. – № 2/3 (20). – С. 17–30.

147. **Захарчин Г.** Трансформація індивідуальних ознак конкурентоспроможності особистості у колективі на основі знань / Г. Захарчин // Вища школа. – Київ, **2020**. – № 11/12 (196). – С. 30–39.

148. **Ликова М.** Внутрішньоособистісний конфлікт як один із чинників розвитку лідерських якостей студентів / М. Ликова // Організаційна психологія. Економічна психологія. – Київ, **2020**. – № 2/3 (20). – С. 83–92.

Вища освіта: окремі предмети, галузі

Аграрні науки

149. **Некислих К. М.** Взаємозв'язок професійно-прикладної спрямованості навчання математики з компетентнісним підходом у формуванні професійної компетентності студентів аграрних університетів / К. М. Некислих // Фізико-математична освіта. – Суми, **2020**. – Вип. 3 (25), ч. 1. – С. 55–61.

150. **Шульженко К.** Сільськогосподарські науки в Україні на початку ХХІ століття: пріоритетні напрями розвитку : (за матеріалами Державного архіву друку Книжкової палати України) / К. Шульженко // Вісник Книжкової палати. – Київ, **2020**. – № 10 (291). – С. 41–45.

Вища педагогічна освіта

151. **Друшляк М. Г.** Методологічні основи формування візуально-інформаційної культури майбутніх учителів математики та інформатики у закладах вищої освіти: філософський рівень / М. Г. Друшляк // Фізико-математична освіта. – Суми, **2020**. – Вип. 3 (25), ч. 2. – С. 29–33.

152. **Кравченко І.** Проектна технологія у підготовці майбутнього викладача / І. Кравченко // Вища освіта України. – Київ, 2020. – № 4 (79). – С. 61–66.

153. **Навчально-методичний** комплекс з педагогіки // Вища школа. – Київ, 2020. – № 11/12 (196). – С. 96–102.

154. **Нагорна Н.** Формування проєктно-технологічної компетентності майбутніх учителів технологій у процесі навчання проєктуванню і моделюванню / Н. Нагорна // Вища школа. – Київ, 2020. – № 9 (194). – С. 49–57.

155. **Нестуля С.** Сучасні методологічні підходи до розробки освітньої програми підготовки магістрів "Педагогіка вищої школи" / С. Нестуля, Н. Кононец // Вища школа. – Київ, 2020. – № 9 (194). – С. 25–38.

156. **Де стажуватися?** // Освіта України. – Київ, 2021. – 22 берез. (№ 11). – С. 4.

Студенти-педагоги, які під час навчання у виші мають проходити практику в закладах профосвіти, зможуть знайти місце для стажування на спеціальній інтернет-платформі.

Гуманітарні науки

Філологія

157. **Бігич О. Б.** Самостійна робота студентів з елективного курсу "сучасні засоби навчання іспанської мови" в умовах дистанційного навчання / О. Б. Бігич // Іноземні мови. – Київ, 2020. – № 4 (104). – С. 34–40.

158. **Конотоп О. С.** Масові відкриті онлайн-курси для формування і розвитку критичного мислення студентів як основи формування іншомовної навчально-стратегічної компетентності / О. С. Конотоп // Іноземні мови. – Київ, 2020. – № 4 (104). – С. 26–33.

159. **Ситченко А.** Компетентнісна парадигма фахової літературної освіти у ЗВО: методологічний аспект / А. Ситченко // Українська мова і література в школі. – Київ, 2020. – № 6 (153). – С. 21–24.

160. **Филипська В. І.** Забезпечення ефективного коригувального зворотного зв'язку між викладачем та студентом у процесі вивчення іноземної мови / В. І. Филипська // Іноземні мови. – Київ, 2020. – № 4 (104). – С. 11–16.

161. **Шовковий В. М.** Зміст латинськомовної лінгвістичної компетентності майбутніх філологів – фахівців з іноземних мов / В. М. Шовковий, О. В. Лазер-Паньків, Т. А. Шовкова // Іноземні мови. – Київ, 2020. – № 4 (104). – С. 3–10

Журналістика

162. **Захарченко А. П.** Модернізація журналістської освіти: позиції студентів та роботодавців / А. П. Захарченко, А. Петренко-Лисак // Наукові записки Інституту журналістики / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Ін-т журналістики. – Київ, 2019. – Т. 2 (75). – С. 37–47.

"Рекомендації щодо модернізації фахової освіти журналістів, складені на основі локального дослідження думок студентів Ін-ту журналістики КНУ імені Тараса Шевченка. Анкетування студентів допомогло сформуванню переліку медій, які є для них найбажанішим місцем роботи. Другим етапом стало інтерв'ю з менеджерами зазначених студентами медій. Приводом для дослідження були побажання щодо покращення професійної підготовки студентів, які звучали від обох опитуваних груп".

163. **Кобинец А.** Лабораторні заняття з "Агенційної журналістики" як спосіб вироблення у студентів базових навичок для роботи над новинним контентом / А. Кобинец // Наукові записки Інституту журналістики / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Ін-т журналістики. – Київ, 2020. – Т. 1 (76). – С. 85–99.

164. **Мамалига А.** Науково-теоретичне осучаснення концепції синтаксису української мови в підручниках для вищої школи / А. Мамалига, О. Бикова

// Наукові записки Інституту журналістики / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Ін-т журналістики. – Київ, 2020. – Т. 1 (76). – С. 100–112.

Культура, мистецтво

165. **Клименко О.** Розбудова системи підвищення кваліфікації бібліотекарів у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського: від традицій до інновацій / О. Клименко, О. Сокур // Записки Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника. – Львів, 2019. – Вип. 11 (27). – С. 550–557.

166. **Руденченко А.** Синтез мистецтв як одна з методологічних засад наукового обґрунтування навчання етнодизайну у мистецьких закладах вищої освіти / А. Руденченко // Вища школа. – Київ, 2020. – № 11/12 (196). – С. 63–71.

167. **Чирчик С.** Теоретичні засади професійної підготовки майбутніх дизайнерів (огляд) / С. Чирчик // Вища школа. – Київ, 2020. – № 11/12 (196). – С. 51–62.

Математика

168. **Ботузова Ю. В.** Забезпечення наступності навчання математики при підготовці до розв'язування задач ЗНО методом оцінки / Ю. В. Ботузова // Фізико-математична освіта. – Суми, 2020. – Вип. 3 (25), ч. 2. – С. 21–28.

169. **Думанська Т. В.** Онлайн-сервіси для дистанційного навчання математики студентів вишів: переваги і недоліки / Т. В. Думанська // Фізико-математична освіта. – Суми, 2020. – Вип. 3 (25), ч. 1. – С. 44–48.

170. **Жучок Ю. В.** Досвід впровадження дистанційного навчання математики в закладах вищої освіти / Ю. В. Жучок // Фізико-математична освіта. – Суми, 2020. – Вип. 3 (25), ч. 2. – С. 34–37.

171. **Карімов І. К.** Розробка методичної системи прикладної математичної підготовки бакалаврів галузі знань 07 "Управління та адміністрування"

/ І. К. Карімов, Г. І. Карімов // Збірник наукових праць Дніпровського державного технічного університету (технічні науки). – Кам'янське, 2020. – Вип. 1 (36). – С. 159–163.

172. **Лебедева І. Л.** Ефективність e-learning студентів в умовах карантину на прикладі дисциплін математичного циклу / І. Л. Лебедева, Л. О. Норік // Фізико-математична освіта. – Суми, 2020. – Вип. 3 (25), ч. 2. – С. 93–100.

Охорона здоров'я

173. **Возняк О.** Дефініція поняття "ятрогенія" для обґрунтування неналежного виконання медиками професійних обов'язків : (на прикладі занять з дисципліни "Криміналістична хімія" для курсантів ЗВО системи МВС України) / О. Возняк // Вища школа. – Київ, 2020. – № 10 (195). – С. 68–92.

174. **Для якісної** підготовки медиків // Освіта України. – Київ, 2021. – 15 берез. (№ 10). – С. 61.

175. **Іванчук М. А.** Проблема узгодження інформаційної пари викладач-студент: особливості вивчення курсу "Інформаційні технології в медицині" студентам спеціальності "Медична психологія" / М. А. Іванчук, В. В. Кульчинський // Фізико-математична освіта. – Суми, 2020. – Вип. 3 (25), ч. 2. – С. 50–55.

176. **Лісецька І. С.** Дистанційна форма навчання студентів-медиків як виклик сьогодення / І. С. Лісецька // Сучасна педіатрія. Україна. – Київ, 2020. – № 7 (111). – С. 81–86.

Право

177. **Ізарова І.** Витоки української традиції викладання цивільного процесу: до сторіччя публікації лекцій з цивільного процесу професора Василя Синайського / І. Ізарова // Ефективність норм права : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 17 листоп. 2016 р.) : до 140-річчя проф. Василя Синайського (1876–1949) : зб.

наук. праць / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, Рада молодих вчених ; [за заг. ред. Н. М. Пархоменко, М. М. Шумила, І. О. Ізарової]. – Київ, **2016**. – С. 43–46.

178. **Косий М.** Університет, струнко! Рівняння на реформу! / М. Косий // *Голос України*. – Київ, **2021**. – 23 лют. (№ 34). – С. 16.

Автор статті наголошує на необхідності реформування вищої юридичної освіти в Україні. Йдеться про те, що МВС України – найбільший роботодавець для юридичних кадрів. Згадуються ЗВО Харкова, де є юридичні факультети.

179. **Пехов В.** Решение проблемных вопросов стратегии и тактики реализации образовательной программы "Право" для магистров / В. Пехов, С. Пехова // *Актуальні проблеми сучасного управління в соціально-економічних, гуманітарних та технічних системах* : зб. наук. пр. за матеріалами XVI Міжнар. наук.-практ. конф., 19 листоп. 2020 р. / ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіон. Акад. упр. персоналом" [та ін.]. – Одеса, **2020**. – С. 88–93.

Природничі науки

180. **Король О. М.** Робота з елементарною ГІС в процесі інформатичної підготовки майбутніх бакалаврів географії / О. М. Король // *Фізико-математична освіта*. – Суми, **2020**. – Вип. 3 (25), ч. 2. – С. 81–87.

Управління та адміністрування

181. **Загородній А.** Особливості реалізації дуальної освіти у рамках підготовки фахівців з обліку та оподаткування / А. Загородній, Л. Пилипенко // *Вища школа*. – Київ, **2020**. – № 11/12 (196). – С. 40–50

Управління в системі вищої освіти та ЗВО

182. **Дибач І. Л.** Когнітивні ознаки процесу управління якістю освітніх послуг закладам вищої освіти / І. Л. Дибач // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – Хмельницький, **2019**. – № 6 (276), т. 1. – С. 51–55.

183. **Кіт М.** Зміна управлінської парадигми розвитку освіти в умовах децентралізації / М. Кіт // Вища освіта України. – Київ, **2020**. – № 4 (79). – С. 80–85.

184. **Постоян Т. Г.** Маркетингові стратегії у контексті конкурентоспроможності закладу вищої освіти / Т. Г. Постоян, І. В. Черненко // Економіка харчової промисловості. – Одеса, **2020**. – Т. 12, вип. 3. – С. 51–59.

185. **Фурлет Н.** Трудові права керівника вищого навчального закладу / Н. Фурлет // Ефективність норм права : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 17 листоп. 2016 р.) : до 140-річчя проф. Василя Синайського (1876–1949) : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, Рада молодих вчених ; [за заг. ред. Н. М. Пархоменко, М. М. Шумила, І. О. Ізарової]. – Київ, **2016**. – С. 475–478.

186. **Юшко А.** Норми, що регулюють працевлаштування випускників ВНЗ: проблеми застосування / А. Юшко // Ефективність норм права : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 17 листоп. 2016 р.) : до 140-річчя проф. Василя Синайського (1876–1949) : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, Рада молодих вчених ; [за заг. ред. Н. М. Пархоменко, М. М. Шумила, І. О. Ізарової]. – Київ, **2016**. – С. 520–525.

Фінансово-економічні відносини у сфері вищої освіти, науки, оплата праці, стипендії

187. **Звільнення від оподаткування** // Освіта України. – Київ, **2021**. – 1 берез. (№ 8). – С. 2.

Для заохочення одержувачів фінансової підтримки до участі в реалізації проєктів за рахунок коштів, наданих Фондом Президента України з підтримки освіти, науки та спорту, Урядом ухвалено проєкт Закону України "Про внесення зміни до статті

165 Податкового кодексу України. Проектом акта передбачено внесення зміни до статті 165 Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування доходу, отриманого платником податку у вигляді підтримки, наданої Фондом.

188. **Інформація** про бюджет за бюджетними програмами з деталізацією за кодами економічної класифікації видатків бюджету або класифікації кредитування бюджету : М-во освіти і науки України за 2021 рік // Освіта України. – Київ, **2021**. – 15 берез. (№ 10). – С. 5–60.

189. **Інформація** про виконання видатків на реалізацію державних цільових програм, які виконуються в межах бюджетної програми : М-во освіти і науки України за 2021 рік // Освіта України. – Київ, **2021**. – 15 берез. (№ 10). – С. 60.

190. **Коцурак О.** Про оплату праці науково-педагогічних працівників та працівників культури / О. Коцурак // Праця та зарплата. – Київ, **2021**. – 3 лют. (№ 5). – С. 6–7.

191. **Найкращим** інноваторам // Освіта України. – Київ, **2021**. – 1 берез. (№ 8). – С. 2.

Відбулась урочиста церемонія нагородження лауреатів Премії Кабінету Міністрів України за розроблення і впровадження інноваційних технологій. Розмір кожної Премії становить 200 тисяч гривень.

**Список книжкових видань, матеріали з яких уміщено в огляді
(монографії, підручники, навчальні посібники, матеріали
конференцій тощо)**

Духовно-моральне виховання особистості: реалії та перспективи : матеріали Міжнар. конф., 19–20 квіт. 2018 р. / [Терноп. обл. комун. ін-т післядиплом. пед. Освіти ; редкол.: О. М. Петровський та ін.]. – Зарваниця : ТОКІППО, **2019**. – 165, [1] с. : іл. – (Науковий, методичний, інформаційний збірник ; 15).

Ефективність норм права : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 17 листоп. 2016 р.) : до 140-річчя проф. Василя Синайського (1876–1949) : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, Рада молодих вчених ; [за заг. ред.: Н. М. Пархоменко, М. М. Шумила, І. О. Ізарової]. – Київ : Ніка-Центр, **2016**. – 539, [1] с.

Острозька академія: історія та сучасність культурно-освітнього осередку : енцикл. видання / [А. Атаманенко, Е. Балашов, Я. Бондарчук та ін. ; редкол.: І. Пасічник (голова редкол.), П. Кралюк, Д. Шевчук та ін.]; Нац. ун-т "Острозька акад.". – [Вид. 3-тє, допов. і перероб.]. – Острог : Острозька академія, **2019**. – 719, [1] с.

Список видань, матеріали з яких уміщено в огляді

- Актуальні питання масової комунікації. – Київ,
2018. – Вип. 24.
- Вища освіта України. – Київ,
2020. – № 4 (79).
- Вища школа. – Київ,
2020. – № 9 (194); № 10 (195); № 11/12 (196).
- Вісник Книжкової палати. – Київ,
2020. – № 10 (291).
- Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки. – Львів,
2019. – Вип. 21; Вип. 22.
- Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – Хмельницький,
2019. – № 6 (276), т. 1.
- Голос України. – Київ,
2021. – 23 лют. (№ 34); 3 берез. (№ 40); 13 берез. (№ 47).
- День (п'ятниця). – Київ,
2021. – 26–27 лют. (№ 34/35); 12–13 берез. (№ 43/44).
- Довкілля та здоров'я. – Київ,
2020. – № 3 (96).
- Дослідження з історії техніки. – Київ,
2019. – Вип. 25.
- Економіка харчової промисловості. – Одеса,
2020. – Т. 12, вип. 3.
- Записки Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника. – Львів,
2019. – Вип. 11 (27).
- Збірник наукових праць Дніпровського державного технічного університету

- (технічні науки). – Кам'янське,
2020. – Вип. 1 (36).
- Збірник наукових праць Одеської державної академії технічного регулювання
та якості. – Одеса,
2020. – Вип. 1 (16).
- Зовнішні справи. – Київ,
2020. – № 7/8.
- Іноземні мови. – Київ,
2020. – № 4 (104).
- Інформаційний збірник для освітян. – Київ,
2021. – № 1.
- Наука і освіта. Психологія. Педагогіка. – Одеса,
2020. – № 4 (185).
- Наука та наукознавство. – Київ,
2020. – № 4 (110).
- Наукові записки Інституту журналістики / Київ. нац. ун-т імені
Тараса Шевченка, Ін-т журналістики. – Київ,
2019. – Т. 2 (75);
2020. – Т. 1 (76).
- Новое время страны. – Київ,
2020. – № 46 (318).
- Організаційна психологія. Економічна психологія. – Київ,
2020. – № 2/3 (20).
- Освіта України. – Київ,
2021. – 1 берез. (№ 8); 8 берез. (№ 9); 15 берез. (№ 10); 22 берез. (№ 11).
- Педагогічна газета України. – Київ,
2021. – Січ.–лют. (№ 1).
- Праця та зарплата. – Київ,
2021. – 3 лют. (№ 5).

Світ. – Київ,

2021. – Лют. (№ 7/8); Берез. (№ 9/10).

Спецвипуск газети "Освіта України". – Київ,

2021. – Лют. (№ 1).

Сучасна педіатрія. Україна. – Київ,

2020. – № 7 (111).

Україна молода. – Київ,

2021. – 2 берез. (№ 20).

Українська мова і література в школі. – Київ,

2020. – № 6 (153).

Урядовий кур'єр. – Київ,

2021. – 27 лют. (№ 40); 3 берез. (№ 42); 10 берез. (№ 46).

Фізико-математична освіта. – Суми,

2020. – Вип. 3 (25), ч. 1.

Формування ринкової економіки в Україні. – Львів,

2020. – Вип. 43. –

Чорноморський ботанічний журнал. – Херсон,

2020. – Т. 16, № 2.